EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1963 **No. 4**

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op vrijdag 21 juni 1963, des namiddags om 5 uur.

Behandelde onderwerpen :

VOORZITTER: O.S.Henriquez, Gezaghebber.

SEKRETARIS: L.C.M.Kerstens, Sekretaris van het eilandgebied Aruba.

Aanwezig zijn de leden: D.C.Mathew, J.Ch.Lampe, D.G.Croes, D.Flemming, M. Henriquez, H.Been, J.M.Leonardo, I.S. de Cuba, A.I.W.Wijngaarde, F.Wernet, L.A.I.Chance, A.Werleman, M.Croes, L.V.Britten, P.Croes, J.Geerman, C.A. Eman, F.V.Lacle, M. de Cuba, alsmede de gedeputeerden F.J.Tromp en W.C.Anslijn.

Afwezig zijn de leden: F.Hernandez en E.R.Finck.

DE VOORZITTER: Heren, ik open bij deze de openbare vergadering van de Eilandsraad en heet U allen van harte welkom.
Ik stel thans aan de orde punt 1 van de agenda:

1. Ingekomen stukken:

a. processen-verbaal van de stembureaux en processen-verbaal en besluit van het hoofdstembureau, ingevolge artikelen 92, 107 en 97 van het Kiesreglement Eilandsraad Aruba, betreffende de op 29 april 1963 gehouden verkiezing.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

b. Koninklijk besluit van 19 april 1963 no.51, houdende benoeming van de heer O.S.Henriquez tot Gezaghebber.

DE HEER I.S. DE CUBA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, als ik even bij dit punt een kort woord mag voeren, dan zou ik in de eerste plaats willen stellen, dat het tot voldoening strekt, dat de Kroon U heeft willen benoemen tot Gezaghebber van het eilandgebied Aruba. Ik heb de eer gehad als waarnemend Gezaghebber het Bestuur aan U over te dragen. U bent geen nieuweling op dit gebied, omdat U al eerder vele malen hebt waargenomen als Gezaghebber. Dit betekent dus dat U reeds ruime ervaring hebt in het Bestuursapparaat. Deze is vandaag Uw eerste openbare vergadering als Voorzitter van de Eilandsraad. Ook deze hoedanigheid is voor U niet nieuw. Er is niet veel waarover en waarin wij U moeten inwerken.
Vanaf deze plaats, als lid van de Eilandsraad en als lid van het Bestuurscollege, moge ik U van harte gelukwensen met Uw benoeming tot Gezaghebber.
U kunt rekenen op onze volledige steun en medewerking in beide Colleges.
Deze nieuwe post zal enorm veel van U vergen. Veel wijsheid, veel verdraagzaamheid en veel inzicht.
Lang is er geen Gezaghebber van Aruba benoemd op een zo jeugdige leeftijd als thans met U het geval. Men zou kunnen zeggen, dat ervaring en rijpheid met de leeftijd gepaard gaan; in Uw geval echter zou ik willen stellen, dat U door de jaren heen langs en via de sporten bent opgeklommen van jonge ambtenaar door de hierarchische weg van de ambtenarij, de politiek, tot raadslid, gedeputeerde, minister, om uiteindelijk onttrokken te worden aan de politiek om deze benoeming te aanvaarden.
Een kenmerk van Uw persoonlijkheid is zeer belangrijk. Uw prestaties voor de vooruitgang van Aruba, Uw levendig aandeel in het werk dat de laatste acht jaren werd verzet. Op dit punt moet ik zeggen, dat juist deze prestatie, datgene is wat tegen Uw jeugdige leeftijd opweegt, omdat de levenservaring, waarover men over het algemeen spreekt, gemeten naar leeftijd, in Uw geval zijn basis vindt in de ervaring van de laatste jaren. U bent benoemd voor zes jaar. In aanloop lijkt het bij aanvang een lange periode. Doch het zal daarna kort blijken, want zes jaar is in de praktijk een korte periode, achteraf gemeten, met- en naar de maatstaven van het "terugblikken".
Moge het zijn tot heil en zegen van onze Arubaanse gemeenschap. Ik dank U.

DE HEER J.GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, vergun mij in de eerste plaats U van harte te feliciteren met Uw benoeming tot Gezaghebber van dit eilandgebied. Het heeft Hare Majesteit behaagd U aan te stellen voor de periode van zes jaren en ik kan slechts zeggen, dat er geen betere keus gedaan had kunnen worden, aangezien U in alle opzichten bent zoals men wel zegt: "the right man in the right place".
In de voorgaande jaren van Uw loopbaan hebt U in velerlei gebied steeds bewezen te zijn een man met een grote "pushing-power". Op het gebied van financien, in het Bestuur, in de politiek hebt U steeds blijk gegeven te zijn een doortastend werker, die steeds met hart en ziel voor de belangen van Aruba heeft gestreden.
Ik heb het voorrecht gehad U reeds lange tijd te mogen kennen en ik weet daarom dat deze benoeming voor Aruba een zegen zal zijn. Ik zeg U dan ook vanaf deze plaats mijn volledige medewerking toe en hoop steeds in goede harmonie met U te mogen samenwerken voor het heil en welzijn van Aruba. Moge Gods zegen op Uw arbeid rusten. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Mijne heren, ik spreek mijn dank uit voor de vele mooie en welgemeende woorden, die U, Mijnheer de Cuba en U, Mijnheer Geerman tot mij hebt gericht naar aanleiding van mijn benoeming tot Gezaghebber van dit eilandgebied. Het is inderdaad een grote eer door de Koningin benoemd te worden in deze funktie. Ik wens de heer de Cuba te bedanken voor de waardige wijze waarop hij mij het Bestuur heeft overgedragen en hem tevens bedanken voor het goede werk, dat hij heeft verricht in de hoedanigheid van waarnemend Gezaghebber, welke funktie hij meer dan een jaar lang op kundige wijze heeft uitgeoefend.
Zowel aan hem als aan de heer Geerman mijn dank voor de toegezegde samenwerking. Wij staan thans voor een moeilijke periode, ekonomische zowel als sociale problemen blijven zich hardnekkig handhaven. Eensgezind moeten wij trachten deze problemen het hoofd te bieden en tot een oplossing brengen. Ik ben ervan overtuigd, dat indien wij eendrachtig de toekomst tegemoet gaan en elkander bereids wederzijds steunen, wij dan inderdaad deze problemen ook te boven zullen komen.
Ik vertrouw daarom ook op Uw welwillende medewerking en zeg U ook van mijn kant alle medewerking toe. Ik dank U.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk verder voor kennisgeving aangenomen.

c. proces-verbaal van beëdiging van de heer O.S.Henriquez als Gezaghebber.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

d. landsbesluit van 3 mei 1963 no.4 tot vaststelling van de bezoldiging, enz. van de heer O.S.Henriquez.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

e. landsbesluit van 7 mei 1963 no.8, regelende de plechtigheden bij gelegenheid van de opening van de zitting der Staten.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

f. besluiten van de Voorzitter van het hoofdstembureau tot gekozen-verklaring tot leden van de Eilandsraad van de heren J.U.Maduro, E.O.Petronia, D.Tromp, I.S. de Cuba en G.A.Oduber.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

g. berichten van de Voorzitter van het hoofdstembureau betreffende aanneming van hun verkiezing tot lid van de Eilandsraad door de heren A.Falconi, L.V.Britten, J.Geerman, A.Werleman, F.V.Lacle, J.Erasmus, F.D.Figaroa, L.A.I.Chance, L.Croes, M.Croes, D.G.Croes, C.A.Eman, W.C.Anslijn, D.Flemming, mevr. M.Irausquin, de heren M. de Cuba, E.R. Finck, F.J.Tromp, D.Tromp, I.S. de Cuba en G.A.Oduber.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

- als voren betreffende niet-aanneming van hun benoeming door de heren E.O.Petronia, W.F.M.Lampe, S.Geerman en J.U.Maduro.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

2. Goedkeuring van geloofsbrieven.

DE VOORZITTER: Mijne heren, ter goedkeuring worden aan U voorgelegd de geloofsbrieven volgens datum van indiening van: Mevr. M.Irausquin, geboren Waitzberg, de heren A.Werleman, C.A.Eman, F.V.Lacle, F.J.Tromp, M.Croes, M. de Cuba, E.R.Finck, L.Croes, J.Erasmus, L.A.I.Chance, D.G.Croes, D. Flemming, L.V.Britten, W.C.Anslijn, D.Tromp, I.S. de Cuba en G.A.Oduber. Er ontbreken dus de geloofsbrieven van de heren J.Geerman, F.D.Figaroa en A.Falconi. De reden hiervan is dat de termijn waarbinnen deze door de Raad moesten zijn goedgekeurd door een administratief verzuim is verstreken zonder dat een Raadsvergadering is bijeengeroepen. De geloofsbrieven moeten nu ingevolge artikel 19 van de Eilandenregeling door het Hof van Justitie worden goedgekeurd. Ik heb daartoe ingevolge dat artikel de bedoelde geloofsbrieven bereids aan het Hof van Justitie toegezonden en mij is de verzekering gegeven, dat de beslissing daarop zeer binnenkort, in ieder geval vóór 1 juli a.s. is te verwachten.

Voorts doet zich ten aanzien van de vaststelling van de uitslag van de verkiezing een onjuistheid voor waarop ik de aandacht van de Raad wil vestigen.
Bij de vaststelling van de verkiezing bij besluit van het hoofdstembureau van 2 mei 1963 is onder V van dat besluit de rangschikking van de kandidaten, voor zoveel de gekozenen betreft, kennelijk geschied in de volgorde, waarin zij op grond van de artikelen 101 en 102 van het Kiesreglement Eilandsraad Aruba als gekozen werden aangewezen, d.w.z. eerst degenen, die een aantal stemmen hebben verkregen (eventueel na overdracht van stemmen) gelijk aan de lijstkiesdeler (artikel 101), vervolgens degenen, die de meeste stemmen hebben verkregen, mits meer dan de helft van de lijstkiesdeler, en tenslotte de overigen (artikel 102).
Artikel 106 van het Kiesreglement Eilandsraad Aruba schrijft evenwel voor, dat het hoofdstembureau t.a.v. iedere lijst de daarop voorkomende kandidaten in zodanige volgorde rangschikt, dat bovenaan komen te staan de kandidaten, die het aantal stemmen vereist om gekozen te zijn hebben verkregen in de volgorde van de lijst.
De bewoordingen: "de kandidaten, die het aantal stemmen vereist om gekozen te zijn hebben verkregen" moeten zodanig worden uitgelegd, dat daaronder worden verstaan alle kandidaten, die op de betrokken lijst gekozen zijn verklaard, ongeacht of dit is geschied omdat zij de lijstkiesdeler hebben behaald of een kleiner aantal stemmen. Deze opvatting wordt bevestigd door de wordingsgeschiedenis van het woordelijk gelijkluidende artikel N19 van de Nederlandse Kieswet, en gedeeld door erkende deskundigen op het gebied van het kiesrecht en commentators op de Nederlandse Kieswet, waarin - zo-

als opgemerkt - gelijke bepalingen voorkomen als in ons Kiesreglement.
Ten aanzien van de rangschikking van de kandidaten van de lijsten no. 2 en no. 3 maakt een en ander geen verschil. De volgorde van het besluit van het hoofdstembureau voldoet aan de interpretatie van artikel 106 van het Kiesreglement als boven vermeld. Dit is een gevolg van het feit, dat de kandidaten op deze lijsten zijn gekozen in volgorde van de lijst.
Wél leidt de gegeven interpretatie van artikel 106 van het Kiesreglement tot een andere rangschikking van de gekozen kandidaten dan in het besluit van het hoofdstembureau van 2 mei 1963 is vermeld t.a.v. lijst no.1. Op deze zijn nl. verschillende kandidaten met zogenaamde voorkeurstemmen en/of op grond van een aantal stemmen, groter dan de helft van de kiesdeler gekozen. Voor deze lijst zal dus naar mijn mening de rangschikking, voor zover de gekozen kandidaten betreft, opnieuw dienen te worden vastgesteld.
Aan de toelating van de gekozenen staat dit niet in de weg. Artikel 120 van het Kiesreglement bepaalt, dat een onjuisheid in de vaststelling van de uitslag der verkiezing niet in de weg staat aan de toelating van de leden, op wier verkiezing de onjuistheid geen invloed kan hebben gehad. Dit is hier het geval.

Ingevolge het Reglement van Orde benoem ik thans de heren Marco Henriquez, A.Werleman en D.G.Croes als leden van de Commissie van Onderzoek, met aanwijzing van eerstgenoemde als voorzitter. Ik stel thans de stukken in handen van de Commissie.

De Voorzitter schorst de vergadering.

De Voorzitter heropent de vergadering.

DE HEER M. HENRIQUEZ: Mijnheer de Voorzitter, de commissie heeft de navolgende geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden: Mevr. M.Irausquin, geboren Waitzberg, de heren A.Werleman, C.A.Eman, F.V.Lacle, F.J.Tromp, M. Croes, M. de Cuba, E.R.Finck, L.Croes, J.Erasmus, L.A.I.Chance, D.G.Croes, D.Flemming, L.V.Britten, W.C.Anslijn, D.Tromp, I.S. de Cuba en G.A.Oduber.

Voorts wat betreft de rangschikking van de lijst no.1 van P.P.A., wenst de commissie de Raad in overweging te geven en te beslissen, dat:
1. de rangschikking der kandidaten op lijst no. 1, zoals die ingevolge artikel 106 van het Kiesreglement Eilandsraad Aruba door het hoofdstembureau onder V van zijn besluit van 2 mei 1963, ter uitvoering van artikel 97 van het Kiesreglement Eilandsraad Aruba is vastgesteld, in die zin wordt gewijzigd, dat de gekozenen daarin worden vermeld in de volgorde van de lijst, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van aangehaald artikel 106;
2. het hoofdstembureau van deze beslissing in kennis zal worden gesteld met verzoek, zijn besluit van 2 mei 1963 tot vaststelling van de uitslag der verkiezing daarmede in overeenstemming te brengen.

Ik dank U, mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Mag ik de Voorzitter van de Commissie van Onderzoek en de leden bedanken voor het werk dat zij verricht hebben en de wijze waarop en de Raad verzoeken om conform het voorstel van de Commissie van Onderzoek de toelating goed te keuren van de 18 leden waarvan de geloofsbrieven werden onderzocht en in orde bevonden door genoemde commissie?
Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan is zonder hoofdelijke stemming conform hierop beslist.

Dan heeft de Voorzitter van de Commissie van Onderzoek voorgesteld om de rangschikking van de gekozen kandidaten op lijst no.1 van de P.P.A. te wijzigen, zoals is voorgesteld in artikel 126 van het Kiesreglement en dat betekent dan, dat de rangschikking op deze lijst wordt:
1. W.F.M.Lampe; 2. J.Erasmus; 3. A.Falconi; 4. M. de Cuba; 5. J.Geerman; 6. F.J.Tromp; 7. L.A.I.Chance; 8. E.R.Finck; 9. L. Croes; 10. F.V.Lacle; 11. E.O.Petronia; 12. W.C.Anslijn en 13. Mevr. M.Irausquin, geboren Waitzberg.
Gaat de Raad akkoord met dit voorstel van de Commissie? Wenst iemand hoofdelijke stemming? Zo niet, dan heeft de Raad, zonder hoofdelijke stemming, conform beslist.
Ik dank U allen voor Uw opkomst en medewerking in deze en sluit dan hierbij deze openbare vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De Voorzitter,

De Sekretaris,